

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 248

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2950 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Genel Gerekçesi 4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi 5

• Dışişleri Komisyonu Raporu 6

• Muhalefet Şerhleri 9

• Teklif Metni 11

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 11

• Karar Metni 12

• Ek 15

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 658081 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararı'nın onaylanmasının uygun bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki verilmesine ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2950)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonu (PAAMK) ve Batı Balkan menşe kümülasyonu sistemlerine taraf ülkeler arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmalarının (STA) ekinde yer alan menşe protokollerinin yürürlükten kaldırılarak, PAAMK sisteminde uygulanan menşe kurallarının çok taraflı tek bir anlaşmayla düzenlenmesi amacıyla hazırlanan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Türkiye Cumhuriyeti adına 4 Kasım 2011 tarihinde imzalanarak 1 Şubat 2014 tarihi itibarıyla ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir.

Bölgesel Konvansiyonun uygulamaya konulması ile Türkiye, AB, EFTA, Akdeniz ülkeleri ve Balkan ülkeleri arasındaki STA'ların menşe protokolleri çok taraflı bir menşe protokolüne (Bölgesel Konvansiyon eki menşe kurallarına) atıfta bulunacak şekilde yürürlükten kaldırılarak, yeknesak kurallar çerçevesinde işleyen geniş bir çapraz kümülasyon alanı oluşturulmaktadır. Söz konusu yeni kümülasyon sisteminin fiilen işleyebilmesi için taraf ülkelerin Konvansiyonu imzalayıp iç onay süreçlerini tamamlaması yeterli olmamakta, Bölgesel Konvansiyon ekindeki menşe protokolünün taraf ülkeler arasındaki tüm STA'ların mevcut menşe protokollerinin yerine geçmesini sağlayacak değişiklik işlemlerinin de ayrı ayrı yapılması gerekmektedir.

Bu itibarla, Arnavutluk ile ülkemiz arasında 1 Mayıs 2008 tarihinden itibaren yürürlükte bulunan STA'nın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin II sayılı Protokolünün bahse konu Konvansiyona atıfta bulunacak şekilde 23 Ocak 2020 tarihinde imzalanan 1/2020 sayılı Ortak Komite Kararı ile değiştirilmesi öngörülmektedir.

Diğer taraftan, Türkiye-Arnavutluk STA'sının protokolleri ve eklerine ilişkin teknik nitelikli değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki verilmesi için 11 Aralık 2007 tarihli ve 5723 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunda değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Böylece, STA'nın protokolleri ve eklerine ilişkin teknik nitelikli değişikliklerin yürürlüğe giriş sürecinin kısaltılması mümkün olabilecektir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 90666677-599-19698

3 Haziran 2020

Konu: Ortak Komite Kararı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

23 Ocak 2020 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararı”nı, Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince, Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetkiyle birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

27/1/2021

Esas No: 2/2950

Karar No: 168

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 3/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararı”, 9/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek “Menşeli Ürünler” Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 10/6/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/2950 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 26/1/2021 tarihli 26’ncı toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile yürürlükte bulunan Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması’nın “menşeli ürünler” kavramının tanımı ve idari iş birliği yöntemlerine ilişkin II sayılı Protokolü’nün Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyona atıfta bulunacak şekilde değiştirilmesini öngören Ortak Komite Kararı’nın onaylanmasının uygun bulunmasının ve Cumhurbaşkanı’na Anlaşma’nın protokol ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylama yetkisi verilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışışleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

Balkanlarda köklü bir iş birliğine sahip olduğumuz Arnavutluk ile ilişkilerimizde önemli güncel gelişmeler yaşandığı,

6-7 Ocak tarihlerinde Arnavutluk Başbakanı’nın ülkemizi ziyareti kapsamında sağlıktan eğitime 5 farklı alanda önemli anlaşmaların imzalandığı, ayrıca ilişkilerimiz stratejik ortaklık seviyesine çıkartılarak Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyinin ihdas edildiği,

2019 yılının Eylül ve Kasım aylarında yaşanan iki büyük depremde Arnavutluk’la en güçlü dayanışmayı gösteren ülkenin Türkiye Cumhuriyeti olduğu,

2020 yılı Aralık ayında TOKİ’nin Arnavutluk’ta inşa edeceği 522 konutun temel atma töreninin gerçekleştirildiği,

Ağustos ayında Sayın Cumhurbaşkanımızın Arnavutluk ziyareti vesilesiyle anılan konutların teslim töreninin gerçekleştirileceği ve bu ziyaret sırasında ilk Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi toplantısının yapılmasının planlandığı,

Salgın sürecinde ülkemizin 156 ülkeye ve 11 uluslararası kuruluşa tıbbi yardımda bulunduğu, bu kapsamda Arnavutluk'a da 6 ambulans ve 7 ton sağlık malzemesi gönderildiği,

Arnavutluk Başbakanı Rama'nın ülkemizi ziyareti sırasında varılan mutabakat çerçevesinde Arnavutluk'ta 150 yataklı bir hastanenin inşa edileceği,

Nisan ayında açılacak hastanede sağlık personelimiz tarafından Arnavutluk sağlık görevlilerine eğitim verileceği,

İmzalanan eğitim iş birliği anlaşmasıyla devlet okullarında Türkçenin seçmeli ders olarak okutulması konusunda mutabakata varıldığı,

Türkiye Maarif Vakfının Arnavutluk'taki bir üniversiteyi devraldığı, yine İstanbul Teknik Üniversitesinin Arnavutluk'ta bir şube açmasına ilişkin çalışmaların da sürdüğü,

Ortak kültür mirasımız olan İşkodra şehrindeki Kurşunlu Camii'nin restorasyonuna da ülkemiz tarafından kısa sürede başlanacağı,

Ülkemizin halen 600 Türk firması ile Arnavutluk'taki en büyük uluslararası yatırımcı konumunda bulunduğu, son on sekiz yılda bu ülkedeki yatırımlarımızın 35 milyon dolardan 3,5 milyar dolara yükseldiği, 2002 yılında 100 milyon dolar olan ticaret hacmimizin bugün 600 milyon doların üzerinde olduğu, bu rakamla ülkemizin Arnavutluk'un 4'üncü büyük ticaret ortağı olduğu ve iki ülkenin ticaret hacminin 1 milyar dolara çıkarılmasının hedeflendiği,

Gündemimizde yer alan Anlaşma'nın bu bakımdan önem taşıdığı, Arnavutluk ile 2006 yılında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması'yla ikili menşe kurallarının tespit edildiği, bu süreçte uluslararası ticaretin kolaylaştırılmasına yönelik olarak en önemli ihraç pazarlarımızın bulunduğu Avrupa Birliği, Balkanlar ve Akdeniz ülkeleriyle menşe kurallarının uyumlaştırılması ihtiyacının ortaya çıktığı,

Bu çerçevede Avrupa Birliği Komisyonunun girişimiyle Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyonu Sistemi'nin kurulduğu, Sistemi kuran Konvansiyon'a 2014 yılında ülkemizin de taraf olduğu, böylece firmalarımızın daha geniş bir tedarik zinciri ağından faydalanarak ihracatlarını artırmalarının ve ticaretlerini kolaylaştırmalarının hedeflendiği,

Söz konusu ağdan Arnavutluk'la ticaretimizde de yararlanmak üzere bu Konvansiyondaki menşe kurallarının Arnavutluk ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması'na aktarılmasının gerektiği, böylece ticari işlemlerimizi sadeleştirip kolaylaştıracak bir adım atılmış olacağı,

Bu sayede Arnavutluk dâhil olmak üzere, diğer ülkelerle imzalanan serbest ticaret anlaşmalarının ticaretimize katkısının da artırılmış olacağı,

Bu kapsamda Ortak Komitede Serbest Ticaret Anlaşması ekindeki Protokol'ün Pan Avrupa Akdeniz Menşe kurallarına dâhil bölgesel Konvansiyon'a atıfta bulunacak şekilde değiştirilmesinin kararlaştırıldığı, Protokolün Konvansiyon'a atıfta bulunarak tadil edildiği,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci maddesinin ikinci fıkrası, kanun yapım tekniğine uygun olarak, düzenlemenin doğrudan ilgili Kanun'da yapılacak bir değişiklikle gerçekleştirilmesini teminen, kabul edilen önerge doğrultusunda madde metninden çıkarılmıştır.

Kabul edilen önergeyle Teklif'in 1'inci maddesinden sonra gelmek üzere yeni 2'nci madde ihdas edilmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir. Önerge ile Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması'nın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylama konusunda Cumhurbaşkanı'na yetki verilmesine ilişkin düzenlemenin 11/12/2007 tarihli ve 5723 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun'un 1 inci maddesine fıkra eklenmek suretiyle gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Teklif'in 2'nci ve 3'üncü maddeleri teselsül doğrultusunda sırasıyla 3'üncü ve 4'üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklif'in maddeleri üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasını müteakip Teklif'in tümü oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak ve Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Mustafa Canbey</i>
Ankara	Ankara	Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Kamil Erozan</i>	<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Bursa	Bursa	Eskişehir
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>
Gaziantep	Hatay	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Zafer Sırakaya</i>	<i>Hasan Turan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Serpil Kemalbay Pekgözegü</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İzmir	Karabük	Kayseri
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti arasında serbest ticaret anlaşması ile kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti arasında serbest ticaret anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' kavramının tanımı ve idari iş birliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 sayılı kararının onaylanmasının uygun bulunması vesilesiyle yasama yetkisinin devri niteliğinde bir değişiklik yapılmak istenmekte; söz konusu teklifle, anlaşmanın protokoller ve eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanıca doğrudan onaylanmasına dair yetki talep edilmektedir.

Komisyonunda istenen değişiklik önergesi ile aşağıda belirtilen düzenlenme yapılmıştır:

Görüşülmekte olan 2/2950 esas numaralı Kanun Teklifi'ne 1 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederim.

MADDE 2- 11/12/2007 tarihli ve 5723 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanununun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

Söz konusu değişiklik önergesi ile, 2007 yılında parlamenter sistemin yürürlükte olduğu dönemde yapılan bir anlaşmaya zamanın ve sistemin ruhuna aykırı olacak bir şekilde Cumhurbaşkanına geniş yetki verilmek istenmektedir.

Yerleşik teamüllere aykırı olan bu yetki talebi, Cumhurbaşkanı'na yakın olan iktidar ve iş çevreleri lehine birtakım imtiyazlar yaratabilir. Ek olarak, TBMM'nin yetkisinin Cumhurbaşkanı'na devredilmesi Anayasa'nın 90 ıncı ve 7 nci maddelerine aykırı olup, bütün parlamenterlerin karşı çıkması gereken bir husustur. 22. Yasama Dönemi'nde Dışişleri Komisyonu'nun gündemine gelen Filistin Kurtuluş Örgütü, Suriye Arap Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti'yle imzalanan ticari nitelikli anlaşmaların metinlerinde “Bu Anlaşma'nın ek ve protokollerinde değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir” ibaresinin bulunduğu maddeler yasama yetkisinin devri niteliğinde olduğu ve Anayasa'nın 90 ıncı ve 7 nci maddelerine aykırı bulunduğu için Dışişleri Komisyonu tarafından reddedilmiştir.

Yukarıdaki belirtilen gerekçeyle söz konusu teklife muhalifiz.

Ahmet Ünal Çeviköz
İstanbul

Mehmet Güzelmansur
Hatay

Utku Çakırözer
Eskişehir

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifine muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/2950 Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifine Muhalefet Şerhimdir.

Bu anlaşmada belirtilen değişiklik yapma yetkisinin Cumhurbaşkanlığına devredilmesi, başta TBMM Dışişleri Komisyonu olmak üzere, Meclisin denge ve denetleme görevini ortadan kaldırmaktadır. HDP olarak; seçilmiş milletvekillerinin halktan aldığı yetkilerini, Cumhurbaşkanlığına devretmemesi gerektiğini savunuyoruz. Halk iradesinin somut bir şekilde yansımış olduğu TBMM, uluslararası anlaşmaların her sürecinde denetleme ve onaylama ayrıcalığını hiçbir biçimde devretmemelidir. Bu nedenle anlaşmadaki yetki devri maddelerine muhalif olduğumu beyan ederim.

27.01.2021
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI İLE KURULAN ORTAK KOMİTENİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASINA EK “MENŞELİ ÜRÜNLER” KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞ BİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II'Yİ DEĞİŞTİREN 1/2020 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 23 Ocak 2020 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’yi Değiştiren 1 /2020 Sayılı Kararı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI İLE KURULAN ORTAK KOMİTENİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASINA EK “MENŞELİ ÜRÜNLER” KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞ BİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II'Yİ DEĞİŞTİREN 1/2020 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 23 Ocak 2020 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- 11/12/2007 tarihli ve 5723 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

**Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti arasında
Serbest Ticaret Anlaşması ile kurulan
ORTAK KOMİTE'NİN**

**Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti arasında Serbest Ticaret
Anlaşması'na ek "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine
ilişkin Protokol II'nin yerini alacak olan**

1/2020 Sayılı KARARI

ORTAK KOMİTE,

Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti arasında 22 Aralık 2006 tarihinde Tiran'da imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasını (bundan sonra "Anlaşma" olarak atıfta bulunulacaktır) ve onun özellikle 22. Maddesini dikkate alarak,

İşbu Anlaşmanın Ortak Komite'ye karar alma yetkisi veren 28. Maddesine göre,

İşbu Anlaşmanın Değişiklikler ile ilgili 34. Maddesini dikkate alarak,

İşbu Anlaşmanın Ortak Komite'ye işbu Anlaşmada değişiklik yapma yetkisi veren 35. Maddesine göre,

İşbu Anlaşma'ya ek "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'yi (bundan sonra "Protokol II" olarak atıfta bulunulacaktır) dikkate alarak,

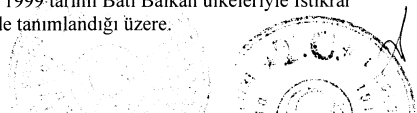
(1) İşbu Anlaşmanın 22. Maddesinin, 30 Temmuz 2009 tarihli ve 1/2009 sayılı Ortak Komite Kararı¹ ile değiştirilen, "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerinin yer aldığı Arnavutluk Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti, AB ve Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık Sürecine² katılan ülke veya topraklar arasında menşe kümülasyonuna imkan tanıyan Protokol II'ye atıfta bulunduğu,

(2) Pan-Avrupa-Akdeniz terciqli menşe kurallarına dair Bölgesel Konvansiyon'un³ (bundan sonra "Konvansiyon" olarak atıfta bulunulacaktır), Taraf Ülkeler arasında sonuçlandırılan ilgili Anlaşmalar kapsamı ticarete konu eşyanın menşesine dair hükümlere yer verdiği ve halihazırda yürürlükte bulunan menşe kurallarına dair protokolleri tek bir hukuki metinle değiştirmeyi amaçladığı,

¹ "Arnavutluk Cumhuriyeti Resmi Gazetesi", Sayı 7, 20.03.2012 ve "Türkiye Cumhuriyeti Resmi Gazetesi", Sayı 27947 (mükerrer), 28.05.2011.

² Nisan 1997 tarihli Genel İşler Konseyi Sonuçlarında ve Mayıs 1999 tarihli Batı Balkan ülkeleriyle İstikrar ve Ortaklık sürecinin kurulmasına ilişkin Komisyon Bildiriminde tanımlandığı üzere.

³ Avrupa Birliği Resmi Gazetesi L 54, 26.2.2013, s. 4.

- (3) İşbu Konvansiyon'un İstikrar ve Ortaklık Süreci katılımcılarını pan-Avrupa-Akdeniz menşe kümülasyonu alanına dahil etmiş olduğu,
- (4) Arnavutluk Cumhuriyeti'nin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin işbu Konvansiyon'u sırasıyla 27 Haziran 2011 ve 4 Kasım 2011 tarihlerinde imzaladığı,
- (5) Arnavutluk Cumhuriyeti'nin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin işbu Konvansiyon'un depoziterine kabul bildirimlerini sırasıyla 5 Mart 2012 ve 4 Aralık 2013 tarihlerinde yaptığı; sonuç olarak işbu Konvansiyon'un 10(3). maddesine uygun olarak, işbu Konvansiyon'un Arnavutluk Cumhuriyeti'ne ilişkin olarak 1 Mayıs 2012 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti'ne ilişkin olarak 1 Şubat 2014 tarihinde yürürlüğe girdiği,
- (6) Kümülyasyon alanına dâhil tüm Akit Tarafların işbu Konvansiyon'a aynı anda geçiş yapmadığı hallerde, bunun Protokol II kapsamında önceden mevcut duruma göre daha az lehte bir duruma neden olmaması gerektiği,
- (7) Bu nedenle Protokol II'nin işbu Konvansiyon'a atıf yapan yeni bir protokol ile değiştirilmesi gerektiği,

Göz önünde bulundurulduğunda,

AŞAĞIDA BELİRTİLDİĞİ ŞEKİLDE KARAR ALMIŞTIR:

Madde 1

Menşe kuralları

İşbu Anlaşmanın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'si ve Ekleri işbu Kararın Ek'inde yer alan metinle değiştirilir.

Madde 2

Yürürlüğe giriş

İşbu Karar, işbu Anlaşmanın 34. Maddesine uygun olarak yürürlüğe girer.

BUNUN KANITI OLARAK, aşağıda imzası bulunan tam yetkili temsilciler işbu Kararı imzalamıştır.

23 Ocak 2020 tarihinde İngilizce dilinde iki asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Adına

Arnavutluk Cumhuriyeti Adına

Atila BASTIRMACI
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa
Birliği Genel Müdür Yardımcısı
Ticaret Bakanlığı

Majlinda HAFIZI
Ekonomik Kalkınma Politikaları
Müdürü
Maliye ve Ekonomi Bakanlığı

EK

**“Menşeli ürünler” kavramının tanımı ve
idari işbirliği yöntemlerine ilişkin
Protokol II**

Madde 1

Geçerli menşe kuralları

- (1) İşbu Anlaşmanın uygulanmasında, pan-Avrupa-Akdeniz tercihli menşe kurallarına dair Bölgesel Konvansiyon'un¹ (Konvansiyon) Lahika I' i ve, uygun olduğu hallerde, Lahika II' sinin ilgili hükümleri geçerlidir.
- (2) Konvansiyon'un Lahika I' inde ve Lahika II' sinin ilgili hükümlerinde “ilgili anlaşma”ya yapılan tüm atıflar, işbu Anlaşma anlamına gelecek şekilde yorumlanır.

Madde 2

Uyuşmazlıkların Halli

1. Konvansiyon'un Lahika I' inin 32. Maddesindeki kontrol süreçlerine ilişkin olarak, kontrol talebinde bulunan gümrük idareleri ile bu kontrolü gerçekleştirmekten sorumlu gümrük idareleri arasında çözümlenemeyen uyuşmazlıkların ortaya çıktığı hallerde, bunlar işbu Anlaşmanın 28. Maddesinde belirtilen Ortak Komiteye sunulur.
2. İthalatçı ile ithalatçı ülkenin gümrük idareleri arasındaki uyuşmazlıkların halli her durumda o ülkenin mevzuatına göre gerçekleştirilir.

Madde 3

Protokolde gerçekleştirilecek değişiklikler

İşbu Anlaşmanın 28. Maddesinde belirtilen Ortak Komite, işbu Protokolün hükümlerinde değişiklik yapmaya karar verebilir.

Madde 4

Konvansiyon'dan çekilme

1. Arnavutluk Cumhuriyeti veya Türkiye Cumhuriyeti'nden herhangi birinin işbu Konvansiyon'dan çekilme niyetini, onun 9. Maddesine göre işbu Konvansiyon'un depozitörüne yazılı olarak bildirmesi halinde, Arnavutluk Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti, işbu Anlaşmada uygulanması amacıyla menşe kurallarına dair müzakerelere derhal başlar.

¹ Avrupa Birliği Resmi Gazetesi L54, 26.2.2013, s.4.

2. Yeni müzakere edilen bu tür menşe kuralları yürürlüğe girene kadar, çekilme esnasında geçerli olan, Konvansiyon'un Lahika I'inde yer verilen menşe kuralları ve, uygun olduğu hallerde, Lahika II'sinin ilgili hükümleri, işbu Anlaşma açısından geçerli olmaya devam eder. Bununla birlikte, Konvansiyon'un Lahika I'inde yer verilen menşe kuralları ve, uygun olduğu hallerde, Lahika II'sinin ilgili hükümleri, çekilme anından itibaren sadece Arnavutluk Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti arasında ikili kümülasyon imkân tanıyacak şekilde yorumlanır.

Madde 5

Geçiş hükümleri - kümülasyon

1. İşbu Konvansiyon'un Lahika I'inin 3. Maddesine bakılmaksızın, Ortak Komite'nin 30 Temmuz 2009 tarihli ve 1/2009 sayılı Kararıyla² değiştirildiği şekliyle, işbu Anlaşmaya ek Protokol II'nin 3 ve 4. Maddelerinde yer verilen kümülasyona dair kurallar, işbu Anlaşmaya ek Protokol II'nin 3. ve 4. Maddelerinde sayılan tüm Taraflar açısından Konvansiyon'un yürürlüğe girmiş olduğu tarihe kadar, Arnavutluk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında uygulanmaya devam eder.
2. İşbu Konvansiyon'un Lahika I'inin 16(5). ve 21(3). Maddesine bakılmaksızın, menşe kümülasyonuna sadece Avrupa Birliği, EFTA Ülkeleri, Faroe Adaları, Türkiye ve AB'nin İstikrar ve Ortaklık Süreci katılımcılarının dahil olduğu durumlarda menşe ispat belgesi bir EUR.1 dolaşım belgesi veya bir menşe beyanı olabilir

² "Arnavutluk Cumhuriyeti Resmi Gazetesi", Sayı 7, 20.03.2012 ve "Türkiye Cumhuriyeti Resmi Gazetesi", Sayı 27947 (mükerrer), 28.05.2011.